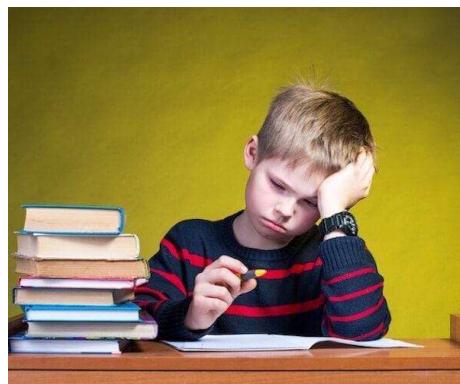

ADHD kod učenika nižih razreda osnovne škole

Jedan od najčešćih poremećaja dječje i adolescentske dobi je deficit pažnje ili poremećaj pozornosti s hiperaktivnošću (eng. Attention Deficit / Hyperactivity Disorder - **ADHD**). Definira se kao razvojni poremećaj nedostatka inhibicije ponašanja koji se očituje kao razvojno neodgovarajući stupanj nepažnje, pretjerane aktivnosti i impulzivnosti, a otežava samoregulaciju i organizaciju ponašanja u odnosu na budućnost. (Sekušak-Galešev, 2004).

Karakteristike djece s ADHD-om

- doslovno razumijevanje govora, problem u razumijevanju metafora
- teško prenose misli na papir
- česti izljevi bijesa
- poteškoće u uvažavanju školskih pravila
- teškoće u prihvaćanju odgovornosti za vlastite postupke
- loša slika o sebi
- izražena samovolja (neodazivanje na molbe ili zahtjeve učitelja)
- ekstremna osjetljivost
- česta neraspoloženost
- odbijanje suradnje s vršnjacima
- slaba sposobnost koncentracije
- slabost u području socijalnih interakcija
- slaba unutarnja motivacija
- neusvojene radne navike i navike učenja
- loša postignuća u učenju
- otežano surađivanje u grupnim aktivnostima

Okidači neprikladnog ponašanja mogu biti buka, gužva, hladnoća, nedostatak strukture, loš početak dana, ponedjeljci, dani nakon praznika i sl.

Učenje i rad s djecom s ADHD-om

Proces učenja treba biti podijeljen u tri faze: planiranje, provedba i povratna informacija. S obzirom da je kod djece koja imaju ADHD učenje otežano, potrebna im je **podrška, strpljenje i tolerancija**. Najveća greška odraslih osoba je neprepoznavanje simptoma kod djece s ADHD-om te etiketiranje ponašanja kao neodgojenog. Roditelji i učitelji djece s ADHD-om susreću se s velikom količinom stresa. Kako bi se olakšao rad, dobro je upotrebljavati aktivnosti namijenjene za nagrađivanje učenika s ADHD-om (prijevremeni završetak sata, dodatni odmor od računala, dodatni odmor u vježbaonici, dobivanje kupona "dan bez domaće zadaće", aktivnost po izboru učenika i slično).

Učiteljica razredne nastave Marjanca Dolenc (2022) opisala je neke od metoda koje je koristila u razredu s djecom koja imaju ovaj poremećaj. Koristila je verbalne upute poput: „...Sjeti se da najprije moraš podići ruku, ...Dogovorili smo se... Pazil, ...Gdje bi morao biti sada? ...Želim da ne diraš svoje prijatelje iz razreda. Ako to ne možeš poslušati, tiho broji do deset, udaraj u jastučić, stišći lopticu, plastelin ... Razumijem te...“

Dodatne izjave korištene u radu s djecom s ADHD-om:

„Izbjegavala sam upute u obliku pitanja (umjesto „Možeš li otvoriti knjigu na stranici 15?” autoritativno izgovorimo uputu: „Otvori knjigu na stranici 15“).

Tijekom napada ljutnje stavila sam učeniku plastelin u ruke, po jedan grumenčić u svaku ruku. Stiskao bi plastelin sve dok se nije umorio, a zatim bi ga bacio na stol. Tada sam ga poticala da baca još jače. Kada se tijekom krize ili nekog problema sakrio pod klupu, pustila sam ga. Nakon nekog vremena pozvala sam ga riječima: „Nedostaješ nam“..,

Metode koje je koristila učiteljica Marjanca Dolenc ispostavile su se uspješnima. Rad s učenicima koji imaju ADHD velik je izazov, no uz mnogo truda i strpljenja može biti uspješno odraćen. Naravno, osim razrednih metoda, važno je da učenik s ADHD-om dobiva dovoljnu podršku od roditelja, vršnjaka i stručnih suradnika u školi kako bi se osjećao manje usamljeno i neshvaćeno.

Marina Mladinov

Literatura:

1. Dolenc, M. (2022). DJECA S ADHD POREMEĆAJEM U OSNOVNOJ ŠKOLI. Varaždinski učitelj, 5 (8), 416-426.
2. Jurin, M., Sekušak-Galešev, S. (2008). Poremećaj pozornosti s hiperaktivnošću (ADHD)-multimodalni pristup. *Paediatrica Croatica*, 52 (3), 195-201.
3. Žic Ralić, A., Šifner, E. (2014). OBILJEŽJA VRŠNJAČKE INTERAKCIJE I ISKUSTVO VRŠNJAČKOG NASILJA KOD DJECE I MLADIH S ADHD-OM. *Ljetopis socijalnog rada*, 21 (3), 453-484.

Izvor fotografije: <https://smartvisionoptometry.com.au/adhd-my-eyes-wont-let-me-pay-attention/>